

KABAHATLER KANUNU'NDA EMRE AYKIRI DAVRANIŞ KABAHAATI

Arş. Gör. Müslüm FİNCAN*

Özet: Türk Hukuku'nda 2005 yılından itibaren kabahatler, Türk Ceza Kanunu'nda değil; esas olarak 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda düzenlenmiştir. Yetkili makamlar tarafından hukuka uygun olarak verilen emirlere uymak zorunludur. Emre uymamanın yaptırımı Kabahatler Kanunu uyarınca idari para cezasıdır. Ancak verilen emir; adli işlemlerin yerine getirilmesi veya kamu düzeni, kamu güvenliğinin ve genel sağlığın korunması amacıyla verilmiş olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kabahat, İdari Yaptırım, Kabahatler Kanunu, Emre Aykırı Davranış, Türk Ceza Kanunu.

Abstract: In Turkish Law, misdemeanors enacted by; Misdemeanors Law numbered 5326, not Turkish Penal Code since year of 2005. To obey to lawful orders by competent authority is obligatory. Failure to obey order's sanction is administrative fine according to Misdemeanors Law. But this order must be given with the purpose of; execution of procedural act's public order, public security and public health's secure.

Keywords: Misdemeanor, Administrative Santion, Misdemeanors Law, Disorderly Conduct, Turkish Penal Code.

KISALTMALAR

bkz.: Bakınız

C.: Cilt

CD: Ceza Dairesi

CGK: Ceza Genel Kurulu

eski TCK: 765 sayılı Türk Ceza Kanunu

m.: Madde

s.: Sayfa

Sa: Sayı

TCK: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

* Zirve Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı.

I. GENEL OLARAK

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'ndan önce yürürlükte olan 765 sayılı Eski Türk Ceza Kanunu, suç ve cürüm şeklinde bir ayrıma gitmekteydi. Ancak 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun ve aynı tarihli 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile birlikte; 765 sayılı Eski TCK'daki suç-cürüm ayrımı, iş yükünü azaltmak ve adalet hizmetlerinin hızlandırılmasını sağlamak maksadıyla¹, genel eğilimin paralelinde yapılan düzenleme ile ortadan kaldırılmıştır². Dolayısıyla artık hukukumuzda bir suç türü olarak kabahat mevcut değildir³.

Arapça kökenli bir kelime olan kabahat, Türk Dil Kurumu tarafından "*Hafif hapis, para cezası veya meslek ve sanattan alıkonulma ile cezalandırılan suç*" ve "*Uygunuz hareket, çirkin, yakışsız davranış, suç, kusur, töhmet*" şeklinde tanımlanmıştır⁴. Türk Dil Kurumu tarafından yapılan birinci tanım, hukuki bağlamda yeterli bir tanım değildir. Buna karşılık kabahat, Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde; "*Kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü yaptırım.*" şeklinde tanımlanmıştır. Tanımda sözü edilen idari yaptırımlar, idari para cezası ve idari tedbirlerdir⁵. Ancak belirtmek gerekir ki; hangi kanunda düzenlenmiş olursa olsun, karşılığında idari yaptırım uygulanan her haksızlık, kabahat anlamına gelmektedir⁶. Yani yaptırım gerektiren fiillerin yalnızca 5326 sayılı Kabahatler Kanunu tarafından belirlenmesi gerekmemektedir.

Kabahatler Kanunu'nun ilk 31 maddesi genel hükümleri, "Çeşitli Kabahatler" başlıklı 32 ve devamı maddeleri ise özel hükümleri içermektedir. Çalışmamızda; Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinde düzenlenen "Emre Aykırı Davranış" kabahati incelenecektir. 32. maddede mevcut olan düzenleme uyarınca; yetkili

¹ Timur Demirbaş, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2014, s. 193.

² Hamide Zafer, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2015, s. 129.

³ Mahmut Koca / İlhan Üzülmöz, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, 2012, s. 43.

⁴ Türk Dil Kurumu tarafından yapılan tanım için bkz.,

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5540e8261b77b8.62970510, (Erişim tarihi: 29.04.2015).

⁵ Hakan Hakeri, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2011, s. 48.

⁶ Zafer, s. 131.

makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye idarî para cezası verilmektedir. Ancak bir yaptırım uygulanabilmesi için ilgili kanunda açıkça hüküm bulunması gerekmektedir. Daha önce, 765 sayılı eski TCK'nın 526. maddesinde mevcut olan hüküm, Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile birlikte uygulama alanını kaybetmiştir. Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinin son fıkrasında; *"1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526. maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır."* denilmiştir.

II. KORUNAN HUKUKİ DEĞER

Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinde yapılan bu düzenleme ile öncelikli olarak korunan hukuki yarar; kamu güvenliği, kamu düzeni ve genel güvenliğin korunmasıdır. Ayrıca kamu otoritesinin sağlanması ve toplumun kurallara uyma alışkanlıklarının pekiştirilmesi de korunan hukuki değerler arasında gösterilebilir. Düzenlemeye baktığımızda, yetkili merciler tarafından toplumun yararına olarak verilen emirlere aykırı hareket edilmesi durumunda cezalandırılma yoluna gidilmektedir.

III. SUÇUN UNSURLARI

A. MADDİ UNSURLAR

1. Fiil

Bu madde ile yaptırım altına alınan fiil; yetkili makamlarca adli işlemler nedeniyle veya kamu güvenliği, kamu düzeni ya da genel sağlığın korunması amacıyla hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket etmektir. Madde metninden de açıkça anlaşılacağı üzere, emre aykırılık kabahatinin oluşması için;

- Yetkili makamlar tarafından hukuka uygun bir şekilde verilmiş bir emir olmalıdır.

- Emir, adli işlemler nedeniyle veya kamu güvenliği, kamu düzeni ya da genel sağlığın korunması maksadıyla verilmelidir⁷.
- İlgili kanunda açıkça hüküm bulunmalıdır⁸.

Yukarıda ifade ettiğimiz üç şartı ayrıntılı bir biçimde inceleyecek olursak;

a. Yetkili Makamlar Tarafından Hukuka Uygun Bir Şekilde Verilmiş Bir Emrin Bulunması

Öncelikle kabahatin oluşabilmesi için, “yetkili” makam tarafından verilmiş bir emrin bulunması gerekmektedir⁹. Emri vermeye yetkili makamın kim olduğu, idare hukuku bağlamında belirlenmesi gereken bir husustur. Bazı kanunlarda yetkili makamın kim olduğu açıkça ifade edilmiştir. Örneğin; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca yetkili makam, illerde vali ve ilçelerde kaymakamdır¹⁰. İl İdaresi Kanunu’nun 11. maddesine göre; “*Vali, ... suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenini korumak için gereken tedbirleri alır.*” ve “*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.*” Bu hüküm uyarınca, valinin kamu esenliğinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri alması hem yetki, hem de ödev niteliğindedir¹¹. Ayrıca aynı kanunun 32. maddesinde, ilçelerde bu yetkinin kaymakamda olduğu ifade edilmiştir.

Yetki, idari işlemlerin en temel unsurlarından biridir. İdare hukuku anlamında yetki; karar almada belirli kişi, kurul, organ ve makamların anayasa ve yasalarla yetkili kılınmış olmasını ifade eder ve kamu düzenine ilişkindir¹². Yetki, “*bir kişinin idare adına beyanda bulunabilme, idare adına karar alabilme kudreti*” şeklinde de tanımlanabilir¹³. İdare adına irade açıklamaya yetkili olmayan bir idari

⁷ Abdullah Recai Akalan, “Emre Aykırılık Kabahati”, **Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt XI, sa. 1-2, s. 373.

⁸ Ramazan Çağlayan, **İdari Yaptırımlar Hukuku**, Asil Yayıncılık, Ankara, 2006, s. 204.

⁹ M. Lamih Çelik / Cüneyd Altıparmak, **Kabahatler Kanunu Yorumu**, Yeküd Yayını, Ankara, 2008, s. 38.

¹⁰ Akalan, s. 374.

¹¹ Ersan Şen, **Tuz, Şeker, Asansör Yasağı**, <http://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1262963-tuz-seker-asansor-yasagi>, (Erişim tarihi: 30.04.2015).

¹² Ender Ethem Atay, **İdare Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012, s. 453.

¹³ Ramazan Çağlayan, **İdare Hukuku Dersleri**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013, s. 285.

makam tarafından, idare hukukunun konusuna giren bir konuda karar alınması; yetki gaspına neden olacaktır. Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinde de açıkça belirtildiği üzere; yetkili makamlarca verilmeyen emirlere uyulmaması nedeniyle bir yaptırım uygulanabilmesi mümkün değildir. Yetkili olmayan makam tarafından verilen emirde “yetki gaspı” olduğundan dolayı¹⁴, bu emir zaten yok hükmündedir¹⁵. Dolayısıyla, yok hükmünde olan bir emire uyulmaması nedeniyle bir ceza verilmesi de mümkün değildir. Yetkinin kamu düzenine ilişkin olmasından dolayı; yetkisiz makam veya organ tarafından verilen emirlere karşı her zaman idari yargıya gidilebilir.

b. Adli İşlemler Nedeniyle veya Kamu Güvenliği, Kamu Düzeni ya da Genel Sağlığın Korunması Maksadıyla Verilen Bir Emrin Varlığı

Emre aykırılık kabahati nedeniyle bir yaptırım uygulanabilmesinin bir diğer şartı; adli işlemler nedeniyle veya kamu güvenliği, kamu düzeni ya da genel sağlığın korunması maksadıyla verilen bir emrin var olmasıdır. Yetkili makamlar tarafından verilmiş bir emir olsa dahi, bu emrin belirli amaçlarla verilmiş olması gerekmektedir. Bu amaçlar; kamu güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması gibi geniş, yoruma müsait ve ucu açık kavramlardır.

Öncelikle kamu güvenliği, doktrinde çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Söz konusu tanımlardan birinde; “*Kamu güvenliği, bireylerin can ve mallarına zarar verebilecek tehdit ve tehlikelerin yokluğu anlamına gelir.*” şeklinde ifade edilmiştir¹⁶. Diğer bir tanımda; “*Güvenlik, toplumun, onu oluşturan bireylerin, onların kişilik hakları ve insanlık onurlarının, kamusal ve kişisel malların, her türlü tehlike ve kazalardan korunması anlamına gelmektedir*”¹⁷.” ifadelerine yer verilmiştir. Bir başka tanımda ise; “*Kişilerin kamuya açık yerlerde canlarının ve mallarının tehlikeye düşmemesi, saldırıdan, kazadan yoksun olmaları ve bu bağlamda kişilerin olumlu bir*

¹⁴ Ülviye Müjde Çoban, “**Kabahatler Kanunundaki İdari Para Cezaları**”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2009, s. 25.

¹⁵ Atay, s. 477.

¹⁶ Funda Çetindağ, “**Türk Anayasal Sisteminde Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanması Bağlamında Kamu Düzeni**”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2004, s. 12.

¹⁷ Bahtiyar Akyılmaz / Murat Sezginer / Cemil Kaya, **Türk İdare Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2011, s. 484.

kaniya sahip olmaları¹⁸.” ifadeleri kullanılmıştır. Bununla birlikte, “*kişilerin umumi yada umuma açık yerlerde, saldırı, zorlama, itilip kakılma, durdurulma, alıkonma, kaza ve engellemeye uğramadan bulunma ve dolaşabilmeleri demektir¹⁹.*” şeklinde yapılan bir tanım da mevcuttur. İfade edilen tüm tanımlara baktığımızda, kamu güvenliğinin uygulamada yorum yapılmaya ve takdir yetkisi kullanımına oldukça müsait bir kavram olduğu açıkça görülmektedir.

Kamu güvenliği nedeniyle, Kabahatler Kanunu’nun 32. maddesinin de uygulandığı bir takım uygulamalara değinecek olursak ilk olarak; Şanlıurfa Valiliği tarafından İl İdaresi Kanunu, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun dayanak gösterilerek 26.07.2012 tarihinde yayınlanan genelgede²⁰, toplumun güvenliğinin sağlanması, suçluluğun en aza indirilmesi ve kamusal huzurun sağlanması gibi gerekçeler ile il ve ilçelerde faaliyet gösteren işyerlerinde, akaryakıt istasyonlarında, hastanelerde, alışveriş merkezlerinde ve genelgede sayılan diğer yerlerde²¹ güvenlik kamerası takılması zorunluluğu getirilmiştir. Hatta genelgenin 6. maddesinde, güvenlik kamerası bulundurması gereken işyerlerinin kapsamının genişletilebileceği ifade edilmiştir. Genelge kapsamında sayılan işyeri sahiplerinin, 1 ay içerisinde kamera takmaması veya genelgeye aykırı eylemlerde bulunması halinde; Kabahatler Kanunu’nun 32. maddesi uyarınca yaptırım uygulanacağı belirtilmiştir. Bu yaptırımın dayanağının ise 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 66. maddesi²² olduğu vurgulanmıştır. Keza Eskişehir

¹⁸ İsmet Giritli / Pertev Bilgen / Tayfun Akgüner, **İdare Hukuku Dersleri**, Der Yayınları, İstanbul, 2006, s. 425.

¹⁹ Çağlayan, İdare Hukuku Dersleri, s. 197.

²⁰ Genelge metni için bkz.,

http://www.sanlıurfa.gov.tr/ortak_icerik/sanlıurfa/%C4%B0%C5%9E%20YERLER%C4%B0NE%20G%C3%9CVENL%C4%B0K%20KAMERASI%20TAKILMASI%20HAKKINDA%20VAL%C4%B0L%C4%B0K%20GENELGES%C4%B0%20%C4%B0C3%87%C4%B0N%20TIKLAYINIZ....pdf, (Erişim tarihi: 04.05.2015).

²¹ Genelgeye göre; Şanlıurfa Valiliğince uygulamaya konulan program, il ve ilçelerde faaliyet gösteren, halkın yoğun olarak bulunduğu işyerleri, otogarlar, akaryakıt istasyonları, hastaneler, alışveriş merkezleri, bankalar, iş hanları, büyük marketler, kuyumcular, döviz büroları, oteller, araç kiralama şirketleri, oto galerileri, sanayi siteleri, internet kafeler, spot eşya alım satım yerleri, elektronik eşya ve cep telefonu alım satım yerleri, apartman siteleri, toplu taşıma araçları ve gerekli görülen diğer işyerleri ile 5188 sayılı kanun hükümlerine göre Valilikten özel güvenlik izni alan kurum ve kuruluşları kapsamaktadır.

²² İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler, mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32. maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş

Valiliği tarafından²³ 27/11/2012 ve Aydın Valiliği tarafından²⁴ 15/08/2009 tarihinde yayınlanan genelgeler ile de; hemen hemen aynı kapsam, dayanak ve içerikle güvenlik kamerası takma zorunluluğu getirilmiştir.

Valilikler tarafından yayınlanan yukarıdaki genelgeler kapsamında güvenlik kamerası takmakla sorumlu olan işyerlerinin sayılarının fazlalığı, ülkemizin sosyal koşulları, güvenlik kamerası maliyetlerinin yüksek olması halleri göz önünde bulundurulduğu takdirde; bu düzenlemenin işyeri sahipleri için ek bir külfet olacağı açıktır. Kamunun güvenliğinin sağlanması için çeşitli noktalara kameraların konması olumlu olarak yorumlanabilecek bir düzenlemedir. Ancak Devletin görevi olan bu tür değişikliklerin maliyetinin vatandaşa doğrudan yüklenmesi, temel hak ve özgürlükler bağlamında eleştirilmesi gereken bir durumdur. Çünkü malvarlığı üzerinde tasarruf yetkisi kısıtlanan işyeri sahipleri, zaten mevcut olan birçok giderin yanında; bilgisayar, gece görüş donanımına sahip kamera, kameraların kaydettiği görüntülerin depolandığı harici bellek, kameraların işleyişindeki aksaklıkları gidermesi için gereken bir bilgisayar uzmanı ve elektrik kesintisi durumunda kayıtların sürekli devam edebilmesi için gereken güç kaynağı gibi diğer masrafları da yüklenmek durumunda kalacaklardır.

Çanakkale Valiliği tarafından 2014 yılının Mayıs ayında 2004/1 tebliğ numarası ile yayınlanan “Çanakkale ili mülki hudutları dahilinde 2014 yılı biçerdöver kontrol hizmetlerinin yürütülmesiyle ilgili valilik tebliği”, Emre Aykırı Davranış kabahatinin dayanak gösterildiği bir diğer düzenlemedir²⁵. Tebliğ kapsamında; tarla bitkilerinin zamanında hasat edilmesini sağlamak ve milli servet kaybını önlemek amacıyla, biçerdöverlerin çalıştırılmaları, kullanımları, kontrol hizmetlerinin yürütülmesi ve denetlenmesi ile ilgili bir takım usul ve esaslar belirtilmiştir. Söz konusu usul ve esaslara uymayan biçerdöver sahipleri ve biçerdöver operatörleri hakkında, Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca yaptırım uygulanacağı ifade

göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

²³ Genelge metni için bkz., <http://www.etonet.org.tr/etonet/Duyurular/GuvenlikKameralari.pdf>, (Erişim tarihi: 05.05.2015).

²⁴ Genelge metni için bkz., http://www.aydin.gov.tr/ortak_icerik/aydin/dosya/KAMERA%20GENELGES%C4%B0.pdf, (Erişim tarihi: 05.05.2015).

²⁵ Tebliğ metni için bkz., <http://canakkale.tarim.gov.tr/Belgeler/2014/Mayis/1-2014-bicerdover-valilik-tebliği.docx>, (Erişim tarihi: 05.05.2015).

edilmiştir. Tebliğde, operatörler için biçerdöver (G sınıfı) sürücü belgesi şartı arandığı, hasat esnasında biçerdöver sahiplerinin %2 ürün kayıp oranının geçmemesi gerektiği ve yangın söndürücü cihazların biçerdöverlerde bulunması zorunluluğu gibi bir takım sorumluluklar belirtilmiştir. Tebliğin dayanağı olarak da yine İl İdaresi Kanunu'nun 11. ve 66. maddeleri gösterilmiştir.

Manisa Valiliği tarafından 24/11/2014 tarihinde ve 2014/2629 karar sayısı ile yayınlanan “*Manisa ili sınırları içerisinde akaryakıt istasyonlarından bidon, şişe ve benzeri kaplarla ya da açıktan yakıt alumina ve satışına sınırlama getirilmesine dair karar*” da yine Emre Aykırı Davranış kabahatini içerir bir karar niteliğindedir. Karara göre; il sınırları içerisinde zorunlu haller dışında açıktan akaryakıt alımı ve satımı yasaklanmıştır. Bununla birlikte zorunlu hallerde yakıt almak isteyen kimsenin kimlik fotokopisi alınması, arka yüzüne ise adres ve telefon bilgilerinin kaydedilmesi ve bu belgenin akaryakıt istasyonu sahibi tarafından süresiz olarak saklanması gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu yasalara uymayan kimselerin, Emre Aykırılık nedeniyle cezalandırılacağı ifade edilmiştir. Bir belgenin süresiz olarak saklanabilmesinin imkansızlığı göz önünde bulundurmadan getirilen düzenleme, hukuka aykırı nitelik taşımaktadır. Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesi uyarınca²⁶; devlet tarafından bir resmi belgenin saklanma süresi dahi en fazla 14 yıl iken, işyeri sahiplerine bu denli büyük bir külfetin yüklenmesi ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Valilikler tarafından alınan yukarıdaki kararlar uyarınca; kişilerin mülkiyet hakkı, malvarlığı üzerinde serbestçe tasarrufta bulunabilme hakkı, iş ve çalışma özgürlüğü gibi bazı temel hak ve özgürlüklerinin kısıtlandığı açıktır. Belirtmemiz gerekir ki, temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanabilmesi için Anayasa'nın 13. maddesinde ve doktrinde bir takım kıstaslar belirtilmiştir. Öncelikle sınırlama kanun ile yapılmalı, Anayasa'nın ilgili maddesinde belirtilen sebeplere dayanmalı, ölçülülük ilkesine uygun olmalı ve temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunmamalıdır²⁷. Aynı zamanda sınırlama, Anayasa'nın metnine ve ruhuna da uygun olmalıdır. Temel hak ve hürriyetlerin özü kavramı, belirsiz bir kavram olarak göze çarpmaktadır. Bir hakkın

²⁶ Yönetmelik metni için bkz., <http://www.devletarsivleri.gov.tr/icerik/309/yonetmelik/>, (Erişim tarihi: 06.05.2015).

²⁷ Atay, s. 119.

özünün sınırlarının net bir şekilde bilinmesi mümkün değildir²⁸. Özgürlüklerin sınırlandırılmasında temel ilke; özgürlüklerin asıl, sınırlamanın ise istisna olmasıdır. Temel hak ve özgürlüklerin özü, *“onun vazgeçilmez unsuru, dokunulduğu takdirde söz konusu hürriyeti anlamsız kılacak olan asli çekirdeğidir.”*²⁹ Söz konusu düzenlemelerde, ölçülülük ilkesine uygunluk ve temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunmama kaidelerinin göz ardı edildiği açık bir şekilde anlaşılmaktadır.

Keza kamu düzeni de, kamu güvenliği gibi muğlak bir kavramı olarak karşımıza çıkmaktadır ve net bir tanımı yapılamamaktadır. Ancak kamu düzeni hakkında çeşitli yaklaşımlar mevcuttur. Sektörel yaklaşım bağlamında kamu düzeninin tanımlanamaz bir kavram olmasının yanında; bütüncül yaklaşım “bir ülkede yaşayan halkın günlük yaşantısının güvenlik, sağlık ve sükun içinde devamı için alınan önlemlerin bütünü ve gerekli koşulların yaratılması” şeklinde bir tanıma yer vermektedir. Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 1982 tarihinde vermiş olduğu karar uyarınca kamu düzeni teriminden; “amme hizmetlerinin iyi yapılmasını, devletin emniyet ve asayişini, fertler arasındaki münasebetlerde huzur ve ahlak kaidelerine uygunluğu temine yarayan müessese ve kaidelerin kanun ve nizam içinde yürümesini sağlamaya matuf emir ve tedbirlerin” anlaşılması gerekir³⁰. İdare Hukuku’nda ise kamu düzeninin üç unsuru olduğu kabul edilmektedir. Bunlar; dirlik ve esenlik, güvenlik ve sağlıktır³¹. Doktrinde üç unsurun yanında, genel ahlakın korunması unsurunu da ekleyen görüşler mevcuttur³². Tüm bu unsurların değerlendirilmesi noktasında idareye verilen takdir yetkisinin zaman zaman kötüye kullanıldığı, yanlış yorumlandığı veya hatalı uygulandığı görülmektedir. Kamu düzeni, mevzuatımızdaki çoğu düzenlemede yer almış ve devlet otoritesinin sağlanması amacıyla, devlete verilen en temel argümanların başında gelmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 66. maddesine; kamuoyunda “İç Güvenlik Paketi” olarak bilinen, 6638 sayılı Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev Ve Yetkileri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına

²⁸ Kemal Gözler, **Türk Anayasa Hukuku Dersleri**, Ekin Yayıncılık, Bursa, 2015, s.130.

²⁹ Akyılmaz / Sezginer / Kaya, s. 120.

³⁰ Yargıtay CGK, E. 1982/2-418, K. 1982/524, T. 27.12.1982, www.kazanci.com.tr, (Erişim tarihi: 14.05.2015).

³¹ Özge Okay Tekinsoy, **İdare Hukukunda Kamu Düzeni Kavramı**, 12 Levha Yayınları, İstanbul, 2011, s. 24.

³² Giritli / Bilgen / Akgüner, s. 426.

Dair Kanun'un 16. maddesi ile eklenen *“Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davrananlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.”* bulunan hüküm uyarınca, eklenen cümle kapsamında valinin emrine uyulmaması halinde Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesindeki idari yaptırıma değil; Kabahatler Kanunu'nun 15. maddesinde bulunan *“Bir fiil hem kabahat hem de suç olarak tanımlanmış ise, sadece suçtan dolayı yaptırım uygulanabilir. Ancak, suçtan dolayı yaptırım uygulanamayan hallerde kabahat dolayısıyla yaptırım uygulanır.”* hükmüne göre; hapis cezası niteliğindeki adli yaptırımlara hükmolunacaktır. Söz konusu düzenleme ile, emre aykırı davranış kabahatinden dolayı idari yaptırımdan ziyade üç aydan bir yıla kadar hapis cezasını gerektiren adli bir yaptırıma başvurulması hükmü getirilmiştir.

Mevzuatımızda adli işlemler nedeniyle verilen bir emre uymama sebebiyle Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine yollama yapan açık bir düzenleme 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 156. ve 175. maddesi³³ dışında açık bir düzenlemeye rastlanılmamıştır³⁴. Uygulamada da söz konusu hükmün mevcut olduğu bir yargı kararı tespit edilememiştir.

c. İlgili Kanunda Açıkça Bir Hükmün Bulunması

Emre aykırılık nedeniyle bir kabahatin oluşabilmesi için, ilgili kanunda buna ilişkin açık bir hükmün bulunması gerekmektedir. Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinin 2. fıkrasında; *“Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.”* denmektedir. Bununla birlikte aynı maddenin 3. fıkrası; *“765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 526. maddesine diğer kanunlarda yapılan yollamalar, bu maddeye yapılmış sayılır.”* diyerek eski TCK döneminde atıf yapılan kanunları da Emre Aykırı Davranış kabahati kapsamında değerlendirmektedir. Kanun dışında; tüzük ve yönetmelik gibi diğer düzenleyici işlemler nedeniyle bu maddenin

³³ Kanun'un 156. maddesi şu şekildedir; *“Bu Kanunda ayrıca ceza hükmüne bağlanmayan ve Kanun hükümlerine aykırı olan sair propagandaların failleri hakkında Kabahatler Kanununun 32. maddesinin birinci fıkrası uygulanır.”*

³⁴ Akalan, s. 377.

uygulanması mümkün değildir. Günümüzde Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine atıfta bulunan kanunlar;

- 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 66. maddesi³⁵,
- 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu'nun 15. maddesi,
- 7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu'nun 47. maddesi,
- 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu'nun 8. maddesi,
- 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 156. maddesi,
- 4654 sayılı Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'nun 6. maddesi³⁶,
- 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 47. maddesi,
- 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi,
- 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 7. maddesi,
- 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 74. ve 107. maddeleri³⁷

şeklindedir.

Bunun yanında 765 sayılı eski Türk Ceza Kanunu'nun 526. maddesine atıf yapan;

- Genel Kadınlar ve Genelevlerin Tabi Olacakları Hükümler ve Fuhuş Yüzünden Bulaşan Zührevi Hastalıklarla Mücadele Tüzüğü'nün 103. maddesi
- Ticaret Sicili Tüzüğü'nün 102. maddesi,
- Safkan Arap ve İngiliz Atlarının Soy Kütüğüne Kayıtlarına Dair Yönetmelik'in 8. maddesi,
- Numaralama Yönetmeliği'nin 36. maddesi,
- Arap Harfleri ile Tedrisat Yapmak İçin Gizli veya Aleni Dershane Açanlara Dair Talimatname'nin 1. maddesi

mevzuat düzenlemelerinin, kanun olmamaları nedeniyle uygulanması ve yaptırıma hükmolunması mümkün değildir.

³⁵ Akalan, s. 382.

³⁶ Çelik / Altıparmak, s. 40.

³⁷ İsmail Yalçın, **Tüm Yönleriyle Kabahatler Hukuku**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007, s. 168.

2. Fail ve Mağdur

Bu kabahatin failinin kamu görevlisi olmaması gerekmektedir. Kamu görevlisi; TCK'nın 6. maddesinin c bendinde “*Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi anlaşılır.*” şeklinde tanımlanmıştır. Tanım doğrultusunda kamu görevlisi sayılan kimselerin, görevleri ile ilişkin konularda yetkili merci tarafından verilecek emirlere uymamaları halinde Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinden değil, TCK'nın 257. maddesinde bulunan Görevi Kötüye Kullanma suçundan dolayı cezalandırılmaları gerekmektedir. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 332. maddesine göre; Suçların soruşturma ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet Savcısı, hakim veya mahkeme tarafından yazılı olarak istenilen bilgilere 10 gün içinde cevap verilmesi zorunludur. Bu hükme aykırı hareket eden kamu görevlisi, TCK'nın 257. maddesi uyarınca cezalandırılır. Ancak mahkemece istenilen bilgilere yanıt vermeyen ve kamu görevlisi olmayan kişi bakımından emre aykırı davranış nedeniyle yaptırım uygulanması gerekmektedir.

Yargıtay Ceza Dairesi'nin 2012 yılında vermiş olduğu karar da yukarıdaki ifademizi destekler niteliktedir³⁸. Karara göre; “Şirket yetkilisi olan sanık, Asliye Hukuk Mahkemesince yazılan müzekkerelere cevap vermemiştir. Kamu görevlisi olmadığı anlaşılan sanığın eyleminin adli görevi ihmal veya görevi ihmal suçu oluşmayacağı gözetilerek beraatine karar verilmesi gerekir. ... Sanığın eyleminin müzekkereye cevap vermemek suretiyle emre aykırı davranış niteliğinde bulunduğu gözetilmeli, eyleminin karşılığı olan 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca ... cezalandırılmalıdır.” Kamu görevlisi olmayan kimselerin veya kamu görevlisi olup da görevi gereği olmayan emirlere uymayan kimselerin Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine göre cezalandırılmaları gerekmektedir.

Yargıtay'ın 2013 yılında vermiş olduğu diğer bir kararında; “Kanun gereği kamu görevlisi olan kişinin, kamu görevlisi sıfatı, yerine getirdiği kamu görevi ile sınırlıdır. İcra müdürlüğünden gelen yazının gereğini yapmama, kanunla kişiye verilmiş görev olmadığından görevin ihmali sayılamaz.” denmiştir. Ancak kararda, bu

³⁸ Yargıtay CD, E. 2012/7527, K. 2012/8180, T. 11.07.2012, www.kazanci.com.tr, (Erişim tarihi: 23.04.2015).

fiilin Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinin uygulanmasını da gerektirmeyeceği ifade edilmiştir³⁹.

B. MANEVİ UNSUR

Kabahatler Kanunu'nun 9. maddesine göre kabahatler; kanunda açık bir hüküm bulunmadığı takdirde hem kasten, hem de taksirle işlenebilir. Dolayısıyla kabahatin taksirli bir şekilde de işlenebileceğinin ayrıca gösterilmesi gerekli değildir⁴⁰. Emre aykırı davranış kabahati bakımından da, kabahatin kasten veya taksirle meydana gelmesi bir farklılık arzetmemektedir.

IV. ÖZEL GÖRÜNÜŞ ŞEKİLLERİ

A. TEŞEBBÜS

Kabahatler Kanunu'nun 13. maddesi uyarınca, kabahate teşebbüsün cezalandırılması ancak ilgili kanunda hüküm bulunması halinde mümkündür. Teşebbüse ilişkin bir hükmün bulunması durumunda TCK'nın 35. ve 36. maddelerinde düzenlenen teşebbüs ve gönüllü vazgeçmeye ilişkin hükümlerinin uygulanması gerekmektedir. Açık bir hüküm bulunmaması sebebiyle emre aykırı davranış fiilinin teşebbüs aşamasında kalması, yaptırım gerektirmeyecektir.

B. İŞTİRAK

Kabahatler Kanunu'nun 14. maddesinde yapılan düzenleme ile, kabahatin işlenişine birden fazla kişinin iştirak etmesi durumunda bu kişilerin her biri hakkında fail olarak yaptırım uygulanmalıdır. Dolayısıyla TCK'nın iştirake ilişkin hükümlerindeki gibi azmettirme veya yardım eden sıfatları Kabahatler Kanunu'nda kabul edilmemiştir. Taksirli kabahatlere ilişkin iştirak ise mümkün değildir⁴¹. Emre aykırı davranış kabahatini gerçekleştiren kişilerin iştirak halinde olmaları durumunda her bir faile ayrı ayrı idari para cezası yaptırım uygulanmalıdır.

³⁹ Yargıtay 4. CD, T. 28.05.2013, S. 8571/16472, Cengiz OTACI / İbrahim KESKİN, **Türk Kabahatler Hukuku**, Hukab Yayınları, Ankara, 2014, s. 134.

⁴⁰ Zafer, s. 139.

⁴¹ Zafer, s. 140.

C. İÇTİMA

Kabahatler Kanunu'nun içtimaya ilişkin 15. maddesine göre; bir fiil ile birden fazla kabahatin işlenmesi durumunda sadece idari para cezası öngörüldüğü takdirde en ağır olanından yaptırım uygulanır. Buna göre emre aykırı davranış kabahatinin yaptırımını uygulanırken bu hükmün göz önünde bulundurulması gerekmektedir. 15. maddenin 2. fıkrasına göre ise, aynı kabahatin birden fazla işlenmesi halinde ayrı ayrı idari para cezası verilmesi gerekmektedir. Hem suç, hem kabahat olarak tanımlanan bir fiilden dolayı idari yaptırım uygulanması ise mümkün değildir. Örneğin kamu görevlisinin emre aykırı hareket etmesi durumunda hem TCK'nın 257. maddesindeki görevi ihmal ve kötüye kullanma suçu oluşacak, hem de emre aykırı davranış kabahati meydana gelecektir. Bu durumda sadece TCK hükümlerine göre cezalandırma mümkün olabilecektir.

V. SORUŞTURMA USULÜ VE İDARİ YAPTIRIM

Emre aykırı davranış kabahati dolayısıyla yaptırım uygulayacak makam, 32. maddenin 1. fıkrasının son cümlesine göre; emir veren makamdır. Dolayısıyla ilgili kanunda belirtilen emir vermeye yetkisine sahip olan makamlar bu yaptırımı uygulayabileceklerdir. Keza Kabahatler Kanunu'nun 23. ve 24. maddeleri uyarınca Cumhuriyet savcısına ve mahkemelere soruşturma veya kovuşturma esnasında idari yaptırım gerektiren bir eylem ile karşılaştıkları takdirde idari yaptırım uygulayabilme yetkisi verilmiştir⁴². Ancak uygulamada mahkemelerce verilen emre aykırı davranış kabahatine pek rastlanılmamıştır. İstatistiki olarak ifade etmek gerekirse; 2014 yılında mahkemeler tarafından Kabahatler Kanunu'nun 24. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak toplam 10 davada, Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca 13 mahkumiyet ve 1 beraat kararı verilmiştir⁴³. 2013 yılı için ise, toplam 16 mahkeme kararında 13 mahkumiyet ve 3 beraat kararı bulunmaktadır⁴⁴. Son olarak BİMER üzerinden elde ettiğimiz bilgi uyarınca sadece Gaziantep ilinde 2013 yılında 38, 2014

⁴² Hüsamettin Uğur, "Kabahatler Kanunu ve 5252 sayılı Kanun'a Göre İdari Para Cezası ve Yargıtay Uygulaması", **TBB Dergisi**, sa. 85, s. 213.

⁴³ **Adalet Bakanlığı**, Ceza Mahkemelerinde Özel Kanunlar Uyarınca Yıl İçinde Karara Bağlanan Davalardaki Suç ve Sanık Sayıları 2014, <http://adlisicil.adalet.gov.tr/Istatistikler/1996/2014-kararozel.pdf>, (Erişim tarihi: 30.06.2015).

⁴⁴ **Adalet Bakanlığı**, Ceza Mahkemelerinde Özel Kanunlar Uyarınca Yıl İçinde Karara Bağlanan Davalardaki Suç ve Sanık Sayıları 2013, <http://adlisicil.adalet.gov.tr/Istatistikler/1996/2013-kararozel.pdf>, (Erişim tarihi: 30.06.2015).

yılında ise 25 kişiye emre aykırı davranış kabahati sebebiyle yaptırım uygulanmıştır⁴⁵. Emre aykırı davranış kabahatinin 2015 yılı için yaptırımı, 15 Kasım 2014 tarihli ve 29176 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 441 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’nde belirlenen oran uyarınca; 208 TL olarak belirlenmiştir⁴⁶.

VI. SONUÇ

Sonuç olarak, emre aykırı davranış kabahati eski TCK’daki düzenlemeye benzer bir şekilde Kabahatler Kanunu’nda da yer almış olup; uygulamada sıkça karşılaşılan bir düzenlemedir. Özellikle valilikler tarafından İl İdaresi Kanunu’nun 66. maddesine dayanılarak sıkça başvurulmuş bu idari yaptırımın uygulanmasında temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunulmaması ve bu konuda hassas davranılması gerekmektedir. Söz konusu maddenin uygulanabilmesi için; yetkili makamlar tarafından verilen hukuka uygun bir emir bulunmalı ve ilgili kanunda da açıkça yaptırımın uygulanacağı belirtilmiş olmalıdır. Ayrıca yetkili merciler tarafından verilecek olan emir, adli işlemler nedeniyle veya kamu güvenliği, kamu düzeni ya da genel sağlığın korunması maksadıyla verilmiş olmalıdır. Aksi halde oluşacak hukuka aykırılıklar nedeniyle, emre aykırı davranış kabahatinin yaptırımının uygulanması mümkün değildir.

⁴⁵ Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 31.03.2015 tarihli e-posta üzerinden göndermiş olduğu yanıtı doğrultusunda istatistik elde edilmiştir.

⁴⁶ Kabahatler Kanunu’nun özel hükümlerindeki idari para cezalarının tutarları hakkında 2015 yılı için hazırlanmış olan güncel liste için bkz.; http://zabita.denizli.bel.tr/userfiles/file/2015_y%C4%B1l%C4%B1_EK%201%20_kabahatler_kanunu_idari_para_cezalari.pdf, (Erişim tarihi: 30.06.2015).

VII. EKLER

- **5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 66. maddesi**

“İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler, mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32. maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davrananlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.”

- **4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Koruma Kanunu'nun 15. maddesi**

“Davet anında köy ve kasabalarında bulunup da sıhhi vaziyetleri müsait olduğu hâlde ve başkaca makbul bir sebep olmaksızın bu davete icabet etmeyenler ile gidip çalışmayanlar, kaymakam veya valinin kararıyla Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi uyarınca cezalandırılır.”

- **7126 sayılı Sivil Savunma Kanunu'nun 47. maddesi**

“Bu Kanun hükümlerine göre tatbiki ilan olunan sivil savunma tedbirlerine riayet etmeyen bütün vatandaşlarla resmi veya hususi daire, müessese ve teşekküllerin mesul amirlerine, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine göre idarî para cezası verilir.”

- **2893 sayılı Türk Bayrağı Kanunu'nun 8. maddesi**

“Bu Kanun hükümlerine aykırı davranışta bulunanlara, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde mahalli mülki amir tarafından Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca idarî para ceza verilir.”

- **298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 156. maddesi**

“Bu Kanunda ayrıca ceza hükmüne bağlanmayan ve Kanun hükümlerine aykırı olan sair propagandaların faileri hakkında Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinin birinci fıkrası uygulanır.”

- **4654 sayılı Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'nun 6. maddesi**

“Bu Kanun hükümlerine göre tesis edilen mükellefiyetlerde davete icabet etmeyenlerle icabetten sonra kaçanlar veya verilen vazifeleri ihmal edenler veya bu Kanunun tatbikini her hangi bir şekilde zorlaştıranlar Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. İdarî para cezasına, mahallî mülkî amir tarafından karar verilir.”

- **2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nun 47. maddesi**

“Millî Savunma Bakanlığının veya Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre verdiği emir ve koyduğu yasalara aykırı hareket eden kişilere, ilgili valilik tarafından Kabahatler Kanununun 32. maddesi hükmüne göre idarî para cezası verilir. Valilik ayrıca ilgili kişiye emir veya yasağın gereğinin yerine getirilmesini sağlamaya yönelik azami bir süre verir. Bu süre yazısında, emir ve yasağın gereğinin ilgisince yerine getirilmemesinin hukukî sonuçları açıkça belirtilir. Bu süre zarfında emir veya yasağın gereğinin yerine getirilmemesi hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammıyla birlikte ilgisinden tahsil edilmek üzere, kamu gücü kullanılarak yerine getirilir.”

- **1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesi**

“Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara

belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32. maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir. Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir.”

- **6831 sayılı Orman Kanunu’nun 74. ve 107. maddeleri**

“Orman idaresinin göstereceği lüzum üzerine mahallerinin en büyük mülkiye amirleri, kuraklık veya yangın olup da henüz söndürülmüş fakat sirayet ihtimalleri tamamen bertaraf edilmemiş olmak gibi fevkalade zamanlarda muayyen bir müddet için ormanlara girmeyi men ve oralardaki her türlü işlerin tatilini emredebilirler.

74. maddede gösterilen tedbirlere riayet etmeyenlere mahallin en büyük mülkî amiri tarafından Kabahatler Kanununun 32. maddesine göre idarî para cezası verilir.”

- **5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nun 7. maddesi**

“Kapanan veya kapatılan kurum; mühürlerini, yönetici, öğretmen ve öğrencilerle ilgili bütün defterlerini, dosyalarını ve diğer evrakını ilgili valiliğe devir ve teslim etmeye mecburdur. Devir ve teslimden kaçınan veya bu görevi savsaklayan kurucu veya kurucu temsilcisi hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 32. maddesi uygulanır.”

KAYNAKÇA

- AKALAN, Abdullah Recai, “Emre Aykırılık Kabahati”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt XI, sa. 1-2.
- AKYILMAZ, Bahtiyar / SEZGİNER, Murat / KAYA, Cemil, Türk İdare Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2011.
- ATAY, Ender Ethem, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara, 2012.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, İdare Hukuku Dersleri, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013.
- ÇAĞLAYAN, Ramazan, İdari Yaptırımlar Hukuku, Asil Yayıncılık, Ankara, 2006.
- ÇELİK, M. Lamih / ALTIPARMAK, Cüneyd, Kabahatler Kanunu Yorumu, Yeküd Yayını, Ankara, 2008.
- ÇETİNDAG, Funda, “Türk Anayasal Sisteminde Temel Hak ve Özgürlüklerin Sınırlanması Bağlamında Kamu Düzeni”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2004.
- ÇOBAN, Ülviye Müjde, “Kabahatler Kanunundaki İdari Para Cezaları”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2009.
- DEMİRBAŞ, Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2014.
- GİRİTLİ, İsmet / BİLGİN, Pertev / AKGÜNER, Tayfun, İdare Hukuku Dersleri, Der Yayınları, İstanbul, 2006.
- GÖZLER, Kemal, Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Ekin Yayıncılık, Bursa, 2015.
- Kazancı Hukuk Bilgi Bankası, www.kazanci.com.tr.
- KOCA, Mahmut / ÜZÜLMEZ, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Seçkin Yayınevi, 2012.
- OKAY TEKİNSOY, Özge, İdare Hukukunda Kamu Düzeni Kavramı, 12 Levha Yayınları, İstanbul, 2011.
- OTACI, Cengiz / KESKİN, İbrahim, Türk Kabahatler Hukuku, Hukab Yayınları, Ankara, 2014.
- ŞEN, Ersan, Tuz, Şeker, Asansör Yasağı, <http://www.haber7.com/yazarlar/prof-dr-ersan-sen/1262963-tuz-seker-asansor-yasagi>, (Erişim tarihi: 30.04.2015).
- UĞUR, Hüsametdin, “Kabahatler Kanunu ve 5252 sayılı Kanun’a Göre İdari Para Cezası ve Yargıtay Uygulaması”, TBB Dergisi, sa. 85.
- YALÇIN, İsmail, Tüm Yönleriyle Kabahatler Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2007.
- ZAFER, Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Beta Yayıncılık, İstanbul, 2015.